

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Diferencialinės lygtys	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. P. Katauskis Kitas (-i):	Matematikos ir informatikos fakultetas Vilniaus universitetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	V arba VII semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam
Išankstiniai reikalavimai: Matematika programų sistemoms I, II, III

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	64	66

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Dalyko „Diferencialinės lygtys“ tikslas – ugdyti studentų kompetenciją, praplečiant sisteminių matematikos žinių suvokimą paprastųjų diferencialinių lygčių (PDL) teoriją, ugdyti gebėjimus modeliuoti įvairius procesus diferencialinėmis lygtimis ir gebėjimus spręsti ir analizuoti sudarytuosius modelius, tyrimui naudoti matematinę programinę įrangą. Siekiama ugdyti abstraktų ir analitinį mąstymą, bendravimo dalykinėse situacijose gebėjimus.   Bendrosios kompetencijos: Bendravimas ir bendradarbiavimas (BK1).   Gebės raštu ir žodžiu perteikti informaciją, idėjas, problemas ir sprendimus valstybine ir užsienio kalba, bendraudamas su specialistais ir ne specialistais (BK1.1). Nuolatinis mokymasis (BK2).   Suvoks mokymosi visą gyvenimą būtinybę ir įsitrauks į tai (BK2.1). Dalykinės kompetencijos: Konceptualių pagrindų žinios ir gebėjimai (DK4).   Gebės taikyti matematikos pagrindų, mokslo, inžinerijos, kompiuterių mokslo teorines žinias ir algoritminius principus programų sistemų kūrime (DK4.2). Gebės abstrakčiai mąstyti, naudoti formalius aprašymo metodus, įrodinėti jų teisingumą, formalizuoti ir specifiikuoti realaus pasaulio problemas (DK4.3).

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Supras pagrindines PDL teorijos koncepcijas bei sąvokas, suvoks galimas jos taikymo sritis ir žinos dalyko aprėptį.		
Gebės dalykiškai bendrauti paprastųjų diferencialinių lygčių		

teorijos tematika ir su ja susietų dalykų srityse.	Paskaita. Praktiniai užsiėmimai. Literatūros studijavimas, savarankiškas uždavinių sprendimas.	Kontroliniai darbai (raštu). Egzaminas (raštu).							
Gebės apibrėžti bendrauti paprastųjų diferencialinių lygčių sąvokas ir terminus, iliustruoti juos pavyzdžiais, formuluoti ir įrodyti svarbiausius PDL teiginius.									
Gebės naudoti formalius aprašymo metodus PDL terminais, modeliuoti PDL priemonėmis, analizuoti ir spręsti matematinius modelius, aprašytus PDL priemonėmis.									
Gebės pritaikyti PDL žinias, sprendamas diferencialinių lygčių uždavinius, studijuodamas kitus programos dalykus bei savo profesinėje veikloje.									
Gebės modeliuoti PDL paprasčiausius determinuotuosius dinامينius procesus ir logiškai pagrįsti modelio adekvatumą realiam procesui.									
Gebės įžvelgti naujas PDL taikymo galimybes programų sistemų kūrime, įvertinti taikomosios srities žinių poreikį, problemų kompleksiskumą bei jų sprendimų būdų įgyvendinamumą.									
Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
	4			3			7	8	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas
	5			5			10	10	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas.
	4			4			8	10	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas

Aukštesnės eilės tiesinės lygtys ir jų bendrosios savybės. Lygtys su pastoviais koeficientais. Charakteringasis daugianaris. Tiesiškai nepriklausomų sprendinių struktūra.	5			5			10	10	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas
Antrosios eilės tiesinės (homogeninės ir nehomogeninės) lygtys. Konstantų variavimo metodas. Laisvųjų ir priverstinių svyravimų lygtys, elektros grandinės lygtys.	5			5			10	10	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas
Diferencialinių lygčių sistemos ir jų bendrosios savybės. Koši uždavinys. Tiesinės lygčių sistemos su pastoviais koeficientais ir jų integravimas.	5			6			11	10	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas.
Normaliųjų diferencialinių lygčių sistemų mechaninė interpretacija. Fazinės trajektorijos. Pusiausvyros taškai.	4			4			8	8	Literatūros studijavimas, savarankiškų užduočių atlikimas
Iš viso	32			32			64	66	

Atsiskaitymai ir konsultacijos			Iš viso valandų
Konsultacijos			2
Kontroliniai darbai			4
Praktinių užduočių gynimas			
Egzaminas			2
Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kontroliniai darbai (raštu).	40	Semestro metu.	Per semestrą rašomi du kontroliniai darbai. Sprendžiami uždaviniai, analogiškai nagrinėtiems paskaitų ir pratybų metu. Vertinamas tinkamas formulių ir sąvokų naudojimas, sprendimo pagrindimas, išvadų formulavimas. Vertinami tarpiniai ir galutiniai teisingi rezultatai. Už abu kontrolinius surinktų taškų suma dalinama iš maksimalaus taškų skaičiaus ir dauginama iš 40.
Egzaminas (raštu)	60	Sesijos tvarkaraštyje nurodyta egzamino data.	Egzamino užduotis sudaro teoriniai klausimai ir uždaviniai. Vertinami tarpiniai ir galutiniai teisingi rezultatai. Surinktų taškų suma dalinama iš maksimalaus taškų skaičiaus ir dauginama iš 60. Galutinis įvertimas rašomas pagal kontrolinių darbų ir egzamino surinktų įvertinimų procentų sumą: 96-100 proc. – 10 balų (puikiai) 86-95 proc. – 9 balai (labai gerai) 76-85 proc. – 8 balai (gerai) 66-75 proc. – 7 balai (vidutiniškai) 56-65 proc. – 6 balai (patenkinamai) 45-56 proc. – 5 balai (silpnai) Mažiau už 45 proc. – neišlaikyta

Egzaminas eksternu. Galima laikyti, jei buvo parašyti kontroliniai darbai.	60	Sesijos tvarkaraštyje nurodyta egzamino data.	

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
P. Katauskis	2024	Diferencialinės lygtys		https://emokymai.vu.lt/
S. Rutkauskas	2008	Įvadas į diferencialinių lygčių teoriją		VPU leidykla, Vilnius
Papildoma literatūra				
E. Kreyszig	2006, 2011	Advanced Engineering Mathematics		John Wiley & Sons, inc.
P. Blanchard, R. L. Devaney, G. R. Hall	2012	Differential Equations		Brooks/Cole, Boston
D. K. Arrowsmith, C. M. Place	1982	Ordinary Differential Equations		Chapman and Hall, London
P. Golokvosčius	2000	Diferencialinės lygtys		TEV, Vilnius